

Informace

o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za rok 2009

V roce 2009 Policie ČR šetřila celkem 74 815 nehod, při kterých bylo 832 osob usmrceno, 3 536 těžce zraněno a 23 777 osob zraněno lehce. Odhad způsobené hmotné škody je ve výši 4 981,09 mil. Kč. V porovnání s rokem 2008 zaznamenáváme pokles u všech základních ukazatelů nehod, a sice:

- počet nehod o 85 561, tj. o 53,4%
- počet usmrčených o 160 osob, tj. o 16,1%
- počet těžce zraněných o 273 osob, tj. o 7,2%
- počet lehce zraněných o 999 osob, tj. o 4,0%
- odhad hmotné škody o 2 760,4 mil. Kč, tj. o 21,1%.

Vývoj následků nehod v roce 2009 byl velmi příznivý, neboť zaznamenáváme významný pokles počtu usmrčených a zraněných osob a vysoký je i pokles počtu nehod, který lze především přisoudit legislativní změně, která od 1.ledna 2009 změnila „hranici“ povinnou pro hlášení nehody policii z původních 50 000 Kč na 100 000 Kč.

Počet nehod v roce 2009 je od roku 1990 nejnižší, když nejvíce nehod bylo v roce 1999 (225 690 nehod).

Počet usmrčených v roce 2009 **je nejnižší od roku 1990**. Nejvíce usmrčených bylo v roce 1994, kdy zahynulo 1 473 osob a tzn., že počet usmrčených v roce 2009 je oproti roku 1994 nižší o 641 osob (tj. téměř o 44%). *Poprvé od roku 1990 se počet usmrčených „dostal pod hranici“ 900 osob.*

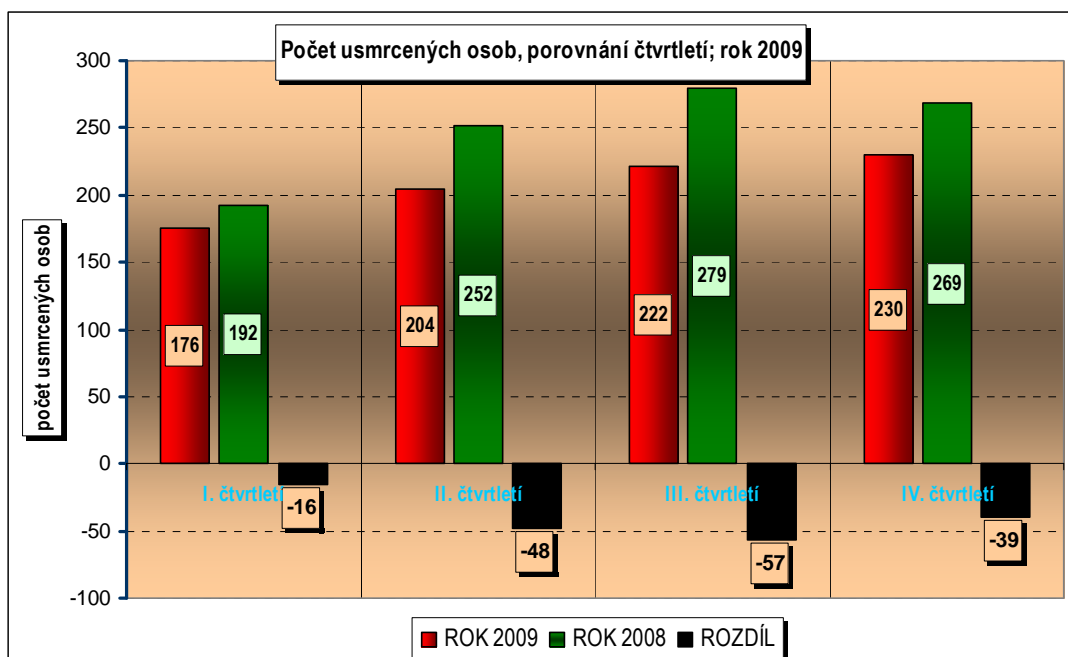
Počet těžce zraněných osob je od roku 1990 **nejnižší**; nejvíce těžce zraněných bylo v roce 1997 (6 632 osob). Roční počet těžce zraněných se přiblížil k hranici 3 500 osob, kterou jen lehce překročil (o 36 osob).

Počet lehce zraněných osob je za posledních 20 let **3. nejnižší**. Nejvíce lehce zraněných bylo před 13 lety - v roce 1996 (31 296 osob) a naopak nejméně v roce 1991 - „jen“ 22 806 osob.

Z porovnání jednotlivých období roku 2009 vyplývá, že počet usmrčených osob, v porovnání s rokem 2008, byl nižší ve všech čtvrtletích a nejpříznivější bilanci má třetí čtvrtletí (o 57 usmrčených osob méně).

	ROK 2009	ROK 2008	ROZDÍL	ROZDÍL v %
I. čtvrtletí	176	192	-16	-8,3%
II. čtvrtletí	204	252	-48	-19,0%
III. čtvrtletí	222	279	-57	-20,4%
IV. čtvrtletí	230	269	-39	-14,5%
celkem	832	992	-160	-16,1%

Údaje v tabulce jsou zvýrazněny na následujícím grafu:

Za posledních 10 let šetřila Policie ČR téměř 1,8 mil. nehod (1 785 387) na pozemních komunikacích, při nichž bylo 11 433 osob usmrceno, 46 332 osob bylo těžce zraněno a dalších 270 368 osob bylo zraněno lehce.

Vývoj základních ukazatelů nehod za posledních 10 let je uveden v následující tabulce.

NEHODY A JEJICH NÁSLEDKY za posledních 10 let

Rok	POČET NEHOD	USMRCENO	TĚŽCE ZRANĚNO	LEHCE ZRANĚNO
2000	211 516	1 336	5 525	27 063
2001	185 664	1 219	5 493	28 297
2002	190 718	1 314	5 492	29 013
2003	195 851	1 319	5 253	30 312
2004	196 484	1 215	4 878	29 543
2005	199 262	1 127	4 396	27 974
2006	187 965	956	3 990	24 231
2007	182 736	1 123	3 960	25 382
2008	160 376	992	3 809	24 776
2009	74 815	832	3 536	23 777

V roce 2009 šetřila Policie ČR v průměru každých 7 minut nehodu, každých 22 minut byl při nehodě lehce zraněn člověk a každé 2,5 hodiny těžce. V průměru každých 10,5 hodiny zemřel při nehodě člověk.

1. Viníci nehod

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrcených osob podle sledovaných viníků, včetně podílu na celkovém počtu nehod, resp. počtu usmrcených osob, v roce 2009.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody rok 2009	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Rozdíl v %
Řidičem motorového vozidla	67 222	-80 116	-54,4%	755	-158	-17,3%
Řidičem nemotorového vozidla	1 988	-109	-5,2%	39	0	0,0%
z toho dětmi	241	-38	-13,6%	0	0	
Chodcem	1 304	-173	-11,7%	32	-5	-13,5%
z toho dětmi	454	-58	-11,3%	0	-3	-100,0%
Jiným účastníkem	116	-96	-45,3%	0	0	
Závadou komunikace	307	-20	-6,1%	0	0	
Technickou závadou vozidla	454	-433	-48,8%	5	5	
Lesní, domácí zvířít	3 076	-4 423	-59,0%	0	-2	-100,0%
Jiné zavinění	348	-191	-35,4%	1	0	0,0%

Více nehod registrujeme jen u čtyřech víceméně nevýznamných položek:

- na vozovce je souvislá sněhová vrstva, rozbředlý sníh o 474 nehod
- na vozovce je náledí, ujetý sníh - ošetřené o 397 nehod
- nehoda zaviněná řidičem odcizeného vozidla o 23 nehod
- jiný druh vozidla o 1 nehodu.

U zbývajících měsíčně sledovaných nehodových položek zaznamenáváme pokles. Nejvyšší absolutní pokles pak je u nehod zaviněných řidiči motorových vozidel (o 80116 nehod, tj. o 54,4%) a u nehod ke kterým došlo na suchém povrchu vozovky (o 65 523, tj. o 58,5%).

U 24% měsíčně sledovaných nehodových položek zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených osob. Rovněž u 24% měsíčně sledovaných nehodových položek zůstal počet usmrcených na úrovni roku 2008.

Největší absolutní nárůst počtu usmrcených byl u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu - zvýšení o 43 osob (tj. o 53,8%), dále u nehod končících havárií - zvýšení o 13 osob (tj. o 23,6%), více usmrcených bylo i u nehod v noční době apod. Podrobné porovnání je na straně 19 až 20 (pozitivní a negativní trendy).

Případů, kdy viník nehody z místa ujel, bylo v roce 2009 10 478 (tj. necelých 16% z celkového počtu nehod řidičů vozidel) a při nich bylo usmrceno 14 osob a dalších 871 zraněno. Počet těchto nehod je nižší o 5 203, počet usmrcených je o 8 osob nižší. Počet zraněných je stejný.

V následující tabulce je uvedena závažnost nehod u vybraných druhů vozidel.

Nejhorší ukazatel je u motocyklů, kde na 1 000 nehod připadá 38 usmrcených osob. Průměrná hodnota tohoto ukazatele v České republice v roce 2009 představuje

11,1 usmrčených osob připadajících na 1000 nehod. Pro porovnání uvádím, že u nehod zaviněných chodci má tento ukazatel hodnotu 25 usmrčených.

Druh vozidla	závažnost nehod rok 2009
<i>Malý motocykl</i>	13
<i>Motocykl</i>	38
<i>Osobní automobil</i>	13
<i>Nákladní automobil</i>	11
<i>Autobus</i>	14
<i>Traktor</i>	18
<i>Jízdní kolo</i>	20

V následující tabulce je uvedeno členění nehod a počtu usmrčených osob v závislosti na objemu válců osobních automobilů v roce 2009. Počet nehod byl nižší u všech uvedených kategorií. Obdobný vývoj je i v následcích nehod, neboť více usmrčených zaznamenáváme pouze v objemové třídě 2 až 3 litry (o 13 osob, tj. o 12%). Největší absolutní pokles je u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů objemové třídy 1,1 až 1,4 litru (o 67 osob, tj. o 27,3%).

Osobní automobily objemová třída - rok 2009	Počet nehod	tj. %	Počet usmrčených	tj. %	Rozdíl usmrčených
do 1 l	1 176	2,7	20	3,6	-8
1,1 až 1,4	15 940	36,1	178	31,8	-67
1,5 až 1,9	18 068	40,9	232	41,5	-63
2 až 3	8 399	19,0	122	21,8	13
nad 3 litry	594	1,3	7	1,3	-2

V následující tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků podle roku výroby osobních automobilů. Z tabulky je patrný poměrně nízký počet nehod zaviněných řidiči vozidel vyrobených před rokem 1980 a tento počet se v porovnání s rokem 2008 dále snížil.

Rok výroby; r. 2009	nehody	Počet usmrčených	Počet usmrčených, rozdíl
2005 - 09	11 538	93	7
2000 -04	10 604	110	-14
1995 - 99	13 243	218	-11
1990 - 94	5 868	82	-77
1985 - 89	2 042	35	-31
1980 - 84	256	6	-5
před r. 1980	222	7	3
nezjištěno	410	8	1

Nejvyšší podíl na počtu usmrčených osob (39%) mají řidiči osobních automobilů vyrobených v rozmezí let 1995 až 1999. Druhou nejčetnější skupinu pak tvoří nehody vozidel vyrobených v letech 2000 až 2004, jejichž řidiči se na počtu usmrčených se podílejí bezmála 20%. Závažnost nehod (= počet usmrčených připadajících na 1 000 nehod) je nejvyšší u vozidel vyrobených před rokem 1980 a v letech 1980

až 1984, kde dosahuje hodnoty 31,5, resp. 23,4 usmrcených na 1000 nehod (*hodnota ukazatele je ovlivněna mj. i malým počtem zaviněných nehod*) a pak směrem k „mladším vozidlům“ postupně klesá. Nejnižší hodnota je u vozidel vyrobených v roce 2005 až 2009 – 8,1 usmrcených, tj. cca 64% průměrné hodnoty platné pro osobní auta (12,7).

V další tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků, zaviněných řidiči osobních automobilů v závislosti na jejich věku.

rok 2009	Počet nehod	počet usmrcených	počet usmrcených, rozdíl
do 18 let	159	1	1
18-20	3 676	44	-28
21-24	5 600	80	-14
25-34	11 895	162	-45
35-44	8 426	90	-43
45-54	5 278	75	-6
55-64	3 985	47	-4
>64	2 387	54	11
nezjištěno	2	1	-1

Řidiči věkového rozmezí 25 až 34 let se podílejí necelými 29% na zavinění nehod a zhruba stejným podílem i na počtu usmrcených při těchto nehodách. Další více jak 1/5 nehod připadá na věkovou skupinu 35 až 44 let. V porovnání s rokem 2008 registrujeme více usmrcených prakticky jen u nehod zaviněných řidiči věkové kategorie nad 64 let (o 26%). Nejvyšší závažnost byla u nehod zaviněných řidiči věkové skupiny nad 64 let (22,6 usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod) a dále u věkové skupiny 21 až 24 let a 45 až 54 let, kde hodnota tohoto ukazatele představuje 14,3, resp. 14,2 usmrcených.

V následující tabulce je uvedeno členění nehod a jejich následků u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů podle hmotnostních kategorií.

Nákladní automobily hmotnostní třída; rok 2009	Počet nehod	Rozdíl počtu nehod	Usmrceno	Rozdíl usmrcených	Rozdíl usmrcených v %
do 3,5 t	4 603	-8 503	53	-1	-1,9%
3,6 až 7,5 tun	952	-1 821	7	-5	-41,7%
7,6 až 11,9	1 040	-1 656	14	4	40,0%
nad 12 tun	3 022	-4 730	30	-4	-11,8%
nezjištěno	166	-348	4	4	-
celkem	9 783	-8 503	108	-2	-1,8%
z toho NA nad 3,5 t	5 014	-8 207	51	-5	-8,9%

Nejvíce nehod zavinili řidiči nákladních automobilů kategorie do 3,5 t (přes 47% z celkového počtu) a na jimi zaviněné nehody připadá nejvíce usmrcených - 53 osob (tj. 49,1% z celkového počtu). Řidiči nákladních automobilů kategorie nad 3,5 t zavinili celkem 5 014 nehod (přes 51% z celkového počtu) a na jimi zaviněné nehody připadá 51 usmrcených osob (tj. 47,2% z celkového počtu). Počet usmrcených byl nižší pouze v kategorii do 3,5 t a v kategorii nad 12 t.

Řidiči s cizí státní příslušností zavinili na území ČR 4 648 nehod (tj. 6,9% z počtu nehod zaviněných řidiči). Při těchto nehodách přišlo o život 64 osob a dalších 1 482 bylo zraněno. V porovnání s rokem 2008 zavinili cizinci o 6 008 nehod méně (tj. o 56,4%), počet usmrcených byl o 15 osob nižší (o 19%) a počet zraněných byl nižší o 321 osob.

Nejvíce těchto nehod zavinili slovenští řidiči – 1 093 nehod a při nich bylo usmrceno 15 lidí (o 18 méně, než v roce 2008), následují nehody ukrajinských řidičů – 610 nehod a 11 usmrcených osob (o 5 osob více), polští řidiči zavinili 584 nehod a bylo usmrceno 8 osob (o 4 osoby méně), němečtí řidiči zavinili – 567 nehod a 9 osob bylo při nich usmrcených atd.

Z důvodu technické závady vozidla bylo v roce 2009 zaviněno 454 nehod (tj. 0,6% z celkového počtu nehod). Při těchto nehodách došlo k usmrcení 5 osob a dalších 119 osob bylo zraněno. Nejčastější příčinou bylo nesprávné uložení nákladu - celkem 94 nehod, na druhém místě v pořadí četnosti následuje jiná technická závada (např.: *otevření přední kapoty, upadnutí výfuku, rozbití čelního skla, otevření bočnice apod.*) – 89 nehod, následuje defekt pneumatiky způsobený průrazem nebo náhlým únikem vzduchu - 72 nehod. Závada provozní brzdy se podílela na zavinění 42 nehod apod. K usmrcení došlo při defektu pneumatiky (2 osoby) a po jedné osobě zemřelo při nehodách způsobených nesprávně uloženým nákladem, upadnutím kola a z důvodu jiné nespecifikované technické závady.

Chodci zavinili celkem 1 304 nehod, z toho nejvíce nehod zavinili muži – 507 nehod (tj. 38,9% z celkového počtu), děti zavinily 451 nehod (tj. 34,6%) a ženy – 296 (tj. 22,7%) a zbytek připadá na skupiny chodců. Při těchto nehodách zahynulo 32 osob, tj. o 5 osob méně, než v roce 2008. Pokles počtu nehod chodců byl ovlivněn především snížením nehod zaviněných muži (pokles o 81 nehod) a dětmi (o 51 nehod). Mírné snížení zaznamenáváme i u nehod zaviněných ženami (o 13 nehod).

Nejtragičtější příčinou nehod chodců v roce 2009 bylo neopatrné nebo náhlé vstoupení do vozovky z chodníku nebo krajnice – 604 nehod a zahynulo při nich 16 chodců, dalších 6 chodců zahynulo v důsledku nesprávného zhodnocení dopravní situace, 4 chodci zahynuli v důsledku špatného odhadu vzdálenosti (rychlosti) vozidla a blíže nespecifikovaného nesprávného chování chodce apod.

Dalším specifikem nehod chodců je vysoký počet nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, vždyť 203 chodců (viníků) bylo v době nehody pod vlivem alkoholu (tj. 15,6% - téměř každý 6. chodec - viník nehody).

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci („nedání přednosti chodci“), přecházejícímu po vyznačeném přechodu zahynulo v roce 2009 celkem 16 chodců (o 6 osob méně, než v roce 2008). Nejhorší situace byla v roce 2002 a 2001. Podrobnější porovnání je uvedeno v následující tabulce.

rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

počet nehod	446	938	893	758	869	846	816	952	959	949
usmrčeno osob	7	30	32	19	20	21	16	14	22	16
těžce zraněno	131	210	234	182	210	192	197	188	235	219
lehce zraněno	374	736	658	592	677	651	639	748	727	734
nezraněno	8	15	16	14	17	23	17	51	41	35

1. Hlavní příčiny

Počty nehod a počty usmrčených osob podle sledovaných hlavních příčin nehod řidičů motorových vozidel jsou v níže uvedené tabulce.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody rok 2009	Počet nehod	tj. %	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených	tj. %
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	15 348	22,8	368	-64	48,7
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍZDĚNÍ	1 654	2,5	31	-38	4,1
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	12 241	18,2	104	-33	13,8
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	37 977	56,5	252	-23	33,4

Nejčastější hlavní příčinou nehod zůstává stále nesprávný způsob jízdy a následuje nepřiměřená rychlost jízdy, které ale patří primát v počtu usmrčených osob.

Počet nehod byl nižší u všech hlavních příčin a největší snížení je v kategorii nesprávný způsob jízdy (téměř o 60%). Rovněž počet usmrčených byl u všech hlavních příčin nižší a největší relativní pokles zaznamenáváme u nesprávného předjíždění (o 55%).

V následujících tabulkách jsou uvedeny nejčtenější a nejtragičtější příčiny nehod řidičů motorových vozidel.

Nejčtenější příčinou nehod řidičů motorových vozidel v roce 2009 bylo opět nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla (17,7% z nehod řidičů – bezmála 1/5), nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky (11,4%), nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem (9,2%). Tyto tři příčiny tak představují bezmála 40% celkového počtu nehod řidičů motorových vozidel.

pořadí	DESET nejčtenějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; rok 2009	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	11 888
2.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	7 683
3.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	6 198
4.	nesprávné otáčení nebo couvání	5 348
5.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	4 454
6.	jiný druh nesprávné jízdy	4 342
7.	nezvládnutí řízení vozidla	3 854
8.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	3 809
9.	vjetí do protisměru	2 592
10.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	1 827

Jak vyplývá z další tabulky, nejtragičtější příčinou nehod řidičů motorových vozidel v roce 2009 bylo nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozov-

ky (19,1% - prakticky každá 5. oběť nehod), následují nehody zaviněné nevěnováním potřebné pozornosti řízení vozidla (12,1%) a nepřizpůsobením rychlosti stavu vozovky (téměř 11,9%) atd. Celkem pak na tyto tři nejtragičtější příčiny připadá přes 43% z celkového počtu usmrcených osob.

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; rok 2009	počet usmrcených osob
1.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	144
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	91
3.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	90
4.	vjetí do protisměru	88
5.	nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	59
6.	nezvládnutí řízení vozidla	33
7.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	31
8.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	26
9.	jiné nedání přednosti	18
10.	nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	17

Počet usmrcených osob byl vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ vjetí do protisměru o 13 osob
- ❖ nedání přednosti o 5 osob
- ❖ kolize s předjížděným vozidlem při předjíždění o 4 osoby
- ❖ nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem o 4 osoby
- ❖ nedání přednosti při vjíždění na silnici o 3 osoby
- ❖ defekt pneu způsobený průrazem o 2 osoby atd.

Počet usmrcených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nepřiměřená rychlost jízdy o 11 osob
- ❖ nepřizpůsobení dopravně technickému rychlosti stavu vozovky o 40 osob
- ❖ kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění o 27 osob
- ❖ nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 26 osob
- ❖ nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !" o 16 osob
- ❖ nedání přednosti upravené dopravní značkou " STÚJ, DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ ! " o 9 osob
- ❖ předjíždění vlevo vozidla odbočujícího vlevo o 5 osob
- ❖ nepřizpůsobení rychlosti hustotě provozu o 12 osob
- ❖ nedání přednosti při odbočování vlevo o 8 osob
- ❖ vjetí na nebezpečnou krajnici o 7 osob
- ❖ nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu o 5 osob atd.

3. Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu

Policie ČR eviduje 5 725 **nehod** (tj. 8,1% z celkového počtu) zaviněných pod vlivem alkoholu, při kterých eviduje **123 usmrcených a 2 658 zraněných osob**. Oproti roku 2008 je počet nehod nižší o 1 527 (tj. o 21,1%), počet usmrcených je vyšší o 43 osob, tj. o 53,8% a počet zraněných je nižší o 314 osob (tj. o 7,5%). Na tyto nehody připadá 14,9% z celkového počtu silničních obětí a znamená to, že v průměru téměř každá 6. osoba byla usmrcena při nehodě zaviněné pod vlivem alkoholu. **Počet usmrcených při těchto nehodách je nejvyšší za posledních šest let, ale podíl následků těchto nehod na celkovém počtu silničních obětí (tj. 14,9%) je nejvyšší za posledních 15 let.**

Nejvíce usmrcených při těchto nehodách bylo na území Severomoravského (23 osob) a Severočeského kraje (21 osob).

K r a j rok 2009	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	577	3,8	7	17,5
STŘEDOČESKÝ	789	7,6	14	11,4
JIHOČESKÝ	425	13,7	8	10,8
ZÁPADOČESKÝ	550	11,4	14	14,9
SEVEROČESKÝ	742	6,4	21	21,6
VÝCHODOČESKÝ	604	9,1	17	17,0
JIHOMORAVSKÝ	1 007	14,4	19	12,1
SEVEROMORAVSKÝ	1 031	8,6	23	16,2
Česká republika	5 725	8,1	123	14,9

Z celkového počtu 5 725 těchto nehod připadá na řidiče osobních automobilů 4 462 nehod (- 1 409 nehod), na řidiče nákladních automobilů 343 nehod (- 169 nehod), na cyklisty 522 nehod (+ 87 nehod), na chodce 203 nehod, na řidiče motocyklů 115 nehod (+ 7 nehod), na řidiče traktorů 12 nehod (- 3 nehody), na řidiče malých motocyklů 17 nehod (- 13 nehod) atd.

Nejvyšší podíl těchto nehod je v kategorii cyklistů, kteří pod vlivem alkoholu zavinili 27,3% z celkového počtu jimi zaviněných nehod, následují chodci, kde tento podíl činí 15,6%, u řidičů mopedů má tento podíl hodnotu 14,6% apod.

4. Druhy nehod

Nejčastějším druhem nehody byla srážka jedoucích vozidel (40,5% z celkového počtu nehod) a srážka s pevnou překážkou (23,8%). Poměrně vysoký je i počet nehod končících srážkou s vozidlem zaparkovaným nebo odstaveným (16,4%) apod. V příložené tabulce je uveden přehled o druzích nehod a jejich následcích.

druh srážky; rok 2009	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmr- cených	Rozdíl	Závažnost nehod
s jedoucím vozidlem	30 314	-55 534	347	-75	11,4
s vozidlem zaparkovaným	12 244	-13 906	9	-1	0,7
s pevnou překážkou	17 779	-6 252	226	-41	12,7
s chodcem	3 663	-347	151	-52	41,2
se zvířem	3 084	-4 423	1	-1	0,3
s vlakem	190	-31	21	-3	110,5
Havárie	5 357	-3 742	68	13	12,7
jiný druh nehody	2 184	-1 326	9	0	4,1

Nejvíce usmrcených osob bylo při nehodách končících vzájemnou kolizí jedoucích vozidel (41,7% z celkového počtu usmrcených osob) a nejtragičtěji končí čelní srážky vozidel (184 usmrcených osob, tj. 53%) a srážky z boku (76 usmrcených, tj. 21,9%).

Přes 27% z celkového počtu usmrcených si vyžádaly nehody končící srážkou s pevnou překážkou a nejtragičtější bilanci mají kolize se stromem (132 usmrcených,

tj. o 45 osob méně, než v roce 2008) a zdi nebo pevnou částí mostů, podjezdů (30 osob, tj. o 4 osoby více) apod.

Nelze opomenout ani nehody končící srážkou s chodcem (18,5% z počtu usmrčených), byť se na celkovém počtu nehod podílejí jen necelými 5%. Více usmrčených bylo především u nehod končících havárií – nárůst o 13 osob a zvýšení je i u nehod končících srážkou s tramvají a s domácím zvířetem (shodně o 1 osobu).

Největší závažnost (tj. počet usmrčených osob připadajících na 1 000 nehod) je u nehod končících srážkou s vlakem (téměř 111 usmrčených připadajících na 1 000 nehod a srážkou s chodcem (41 usmrčených na 1 000 nehod).

5. Časové rozložení nehod

V následující tabulce je uveden přehled o počtu nehod a jejich následcích v jednotlivých dnech týdne v roce 2009.

Den v týdnu rok 2009	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmr- čených
PONDĚLÍ	11 532	-14 348	109	-24
ÚTERÝ	10 930	-13 155	107	-20
STŘEDA	11 147	-14 405	101	-29
ČTVRTEK	11 422	-12 724	114	-23
PÁTEK	12 446	-15 680	126	-16
SOBOTA	9 313	-8 578	158	-12
NEDĚLE	8 025	-6 671	117	-36

I po změně „pravidel“ pro šetření nehod v silničním provozu, zaznamenáváme nejvíce nehod v pátek a druhým nejhorším dnem jsou pondělky. Ve všech dnech týdne zaznamenáváme méně nehod, než v roce 2008 a největší relativní snížení bylo u počtu střeďních nehod (o 56,4%).

Nejvíce obětí na lidských životech si vyžádaly **sobotní nehody**, při kterých zahynulo **158 osob** a velmi vysoký počet usmrčených připadá i na páteční a nedělní nehody. Znamená to také, že na dobu víkendu (tj. pátek až neděle) připadá bezmála polovina (401 osob, tj. přes 48%) z celkového počtu usmrčených osob v roce 2009. Ve všech dnech týdne bylo méně usmrčených a největší absolutní i relativní snížení bylo u nedělních nehod (o 23,5%).

Nejtragičtější měsícem hodnoceného období byl říjen, kdy na komunikacích zahynulo 97 osob (tj. o 19 osob více, než v roce 2008). Pouze v lednu a v říjnu bylo při nehodách usmrčeno více osob než v roce 2008, ale v dalších měsících zaznamenáváme poměrně velký relativní pokles, který byl největší v listopadu (o 41,4%). Březnový, dubnový, květnový, červnový, srpnový, zářijový, listopadový a prosincový počet usmrčených osob je nejnižší od roku 1990. Porovnání ostatních měsíců je v následující tabulce. *V období od roku 1970 byl srpnový a zářijový počet usmrčených osob nejnižší a prosincový druhý nejnižší.*

Měsíc	ROK 2009	ROK 2008	rozdíl	tj. %
LEDEN	78	63	15	23,8%
ÚNOR	52	68	-16	-23,5%
BŘEZEN	46	61	-15	-24,6%
DUBEN	61	72	-11	-15,3%
KVĚTEN	64	82	-18	-22,0%
ČERVEN	79	98	-19	-19,4%
ČERVENEC	75	101	-26	-25,7%
SRPEN	75	103	-28	-27,2%
ZÁŘÍ	72	75	-3	-4,0%
ŘÍJEN	97	78	19	24,4%
LISTOPAD	65	111	-46	-41,4%
PROSINEC	68	80	-12	-15,0%
Celkem	832	992	-160	-16,1%

V roce 2009 v průměru denně zahynulo při nehodách 2,28 osob, tj. o 0,43 osoby méně, než v roce 2008. Nejnižší průměrný denní počet usmrčených osob zaznamenáváme v březnu (v průměru jen 1,48 usmrčených osob denně) a nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele zaznamenáváme v říjnu (3,16 usmrčených osob denně). Na 1 000 nehod připadalo v průměru 11,1 usmrčených osob a nejhorší hodnotu jsme zaznamenali v říjnu (13,7) a nejnižší v březnu (8,9).

Počet nehod byl nižší ve všech měsících a největší relativní snížení zaznamenáváme v březnu o 61,6%.

Měsíc	ROK 2009	ROK 2008	rozdíl	tj. %
LEDEN	7 296	13 558	-6 262	-46,2%
ÚNOR	5 253	11 799	-6 546	-55,5%
BŘEZEN	5 177	13 479	-8 302	-61,6%
DUBEN	5 870	13 139	-7 269	-55,3%
KVĚTEN	6 130	13 460	-7 330	-54,5%
ČERVEN	6 080	13 539	-7 459	-55,1%
ČERVENEC	6 338	13 217	-6 879	-52,0%
SRPEN	6 251	12 910	-6 659	-51,6%
ZÁŘÍ	6 169	13 481	-7 312	-54,2%
ŘÍJEN	7 076	14 791	-7 715	-52,2%
LISTOPAD	6 321	14 005	-7 684	-54,9%
PROSINEC	6 854	12 998	-6 144	-47,3%
Celkem	74 815	160 376	-85 561	-53,4%

Nejhorším dnem hodnoceného období bylo pondělí 5. ledna, kdy Policie ČR šetřila 383 nehod; dále následuje čtvrtek 15. října (354 nehod), pátek 18. prosince (348 nehod), čtvrtek 1. ledna (346 nehod), pátek 16. října (343 nehod), středa 16. prosince (330 nehod), pondělí 21. prosince (323 nehod), středa 23. prosince (314 nehod), pondělí 12. ledna (311 nehod), čtvrtek 17. prosince (311 nehod) apod. Nejméně nehod Policie ČR šetřila v pátek 25. prosince (76 nehod) a ve čtvrtek 24. prosince (79 nehod). V průměru šetřila Policie ČR denně 205 nehod a nejnižší denní průměr byl v březnu – jen 167 nehod a nejvyšší průměr byl v lednu – 235 nehod.

Nejtragičtějším dnem roku 2009 byla neděle 17. května, kdy při nehodách zahynulo 9 osob a dále pátek 26. června, kdy zahynulo 8 osob. Dalšími tragickými dny byl pátek 23. ledna, úterý 3. února a 1. prosince, sobota 11. a neděle 5. července a pondělí 5. října, kdy na pozemních komunikacích zemřelo shodně 7 osob. Dále zaznamenáváme celkem třináct dní, kdy během jednoho dne zahynulo 6 osob. V tomto období zaznamenáváme 48 dní, kdy při nehodách nebylo zaznamenáno úmrtí zúčastněných osob (o 2 dny více, než v roce 2008).

Nejvíce nehod pod vlivem alkoholu bylo zaviněno v sobotu 13. června (41 nehod) a dále ve čtvrtek 1. ledna (39 nehod). A v dalších 15 dnech byl počet těchto nehod vyšší jak 30.

Naopak nejméně těchto nehod policie eviduje ve středu 25. března (2 nehody) a po třech těchto nehodách zaznamenáváme v úterý 6. ledna a 10. listopadu. Nejvíce usmrčených při nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu bylo v úterý 3. února (4 osoby), 3 osoby zahynuly při těchto nehodách 22.července a dále zaznamenáváme 19 dní, kdy při těchto nehodách zahynuly 2 osoby (v šesti případech se jednalo o soboty, čtyřikrát figurují neděle a pondělky , dvakrát středy apod.).

6. Místa nehod

Z celkového počtu policií šetřených nehod bylo 29,9% (z celkového počtu) mimo obce a na tyto nehody dále připadá:

64,5% z celkového počtu usmrčených,
 47,6% z celkového počtu těžce zraněných,
 43,4% z celkového počtu lehce zraněných,
 44,4% z celkového odhadu hmotných škod a
 28,6% nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

V příložené tabulce je uvedeno členění nehod a jejich následků podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci, mimo obec nebo na dálnici. Index představuje porovnání s rokem 2008 (rok 2008= 100%).

MÍSTA NEHOD

Místo nehody rok 2009	Počet nehod	Počet usmrčených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	52 421	295	1 854	13 452	2 770,60
Index rok 2008=100%	45,2	75,1	93,2	96,3	60,1
MIMO OBEC	22 394	537	1 682	10 325	2 210,48
Index rok 2008=100%	50,4	89,6	92,5	95,5	70,5
z toho DÁLNIČE	2 008	24	70	496	341,92
Index rok 2008=100%	44,8	82,8	82,4	88,3	69,2

V obci – je nižší: počet nehod o 63 537, počet usmrčených o 98 osob, počet těžce zraněných o 136 osob, počet lehce zraněných o 518 osob a odhad hmotných škod (o 1 836,29 mil. Kč);

Mimo obec - **je nižší:** počet nehod o 22 024, počet usmrcených o 62 osob, počet těžce zraněných o 137 osob, počet lehce zraněných o 481 osob a odhad hmotných škod (o 924,1 mil. Kč);

Na dálnici- **je nižší:** počet nehod o 2 476, počet usmrcených o 5 osob, počet těžce zraněných o 15 osob, počet lehce zraněných o 66 osob a odhad hmotných škod (o 152,5 mil. Kč).

V následující tabulce je uveden vývoj počtu usmrcených osob při nehodách v obci a mimo obec za posledních 10 let.

Počet usmrcených osob v obci a mimo obec, vývoj za posledních 10 let

<i>Rok</i>	<i>počet usmrcených osob v obci</i>	<i>počet usmrcených osob mimo obec</i>
2000	520	816
2001	455	764
2002	501	813
2003	486	833
2004	438	777
2005	425	702
2006	366	590
2007	382	741
2008	393	599
2009	295	537

Počet usmrcených osob v obci v roce 2009 je v období posledních 10 let nejnižší a poprvé za posledních 25 let se dostal pod hranici 300 osob. Počet usmrcených osob při nehodách mimo obec byl v tomto desetiletém období v roce 2009 nejnižší a naopak nejhorší byl rok 2000, kdy při nehodách v obci zahynulo 520 lidí. Loňský počet usmrcených osob při nehodách mimo obec je zároveň nejnižší od roku 1990.

Při nehodách končících srážkou vozidla s chodcem bylo v roce 2009 usmrceno celkem 151 chodců, z toho 99 (tj. 65,6%) při nočních nehodách. V porovnání s rokem 2008 zahynulo o 23 chodců méně (tj. o 18,9%), ale podíl chodců usmrcených při nočních nehodách se zvýšil a představuje bezmála 2/3 z celkového počtu obětí chodců (přesně 65,6%). Při denních nehodách zahynulo celkem 52 chodců, tj. o 29 chodců méně.

Při nehodách **mimo obec bylo v roce 2009 usmrceno 47 chodců** (o 14 osob méně), z toho 37 chodců při nehodách v noční době (**tj. téměř 79%!!!!**) - převážně na silnicích I. a II. třídy (19, resp. 9 usmrcených chodců), ale také na dálnicích (5 usmrcených – především se jedná o řidiče při opravě vozidel apod.) a na silnicích III. třídy (3 usmrcení chodci).

V tabulce je členění počtu usmrcených chodců podle druhu komunikace a denní doby, včetně podílu počtu usmrcených chodců připadajících na noční dobu.

<i>druh komunikace rok 2009</i>	<i>celkem</i>	<i>v noci</i>	<i>tj.% v noci</i>
Dálnice	5	5	100,0 %
Silnice I.třídy	58	41	70,7%

<i>Silnice II.třídy</i>	23	18	78,3%
<i>Silnice III.třídy</i>	17	11	64,7%
<i>Komunikace sledovaná</i>	26	13	50,0%
<i>Komunikace místní</i>	17	8	47,1%
<i>Účelová komunikace</i>	5	3	60,0%
Celkem	151	99	65,6%

Celkově připadá nejvíce obětí chodců na silnice I. třídy - 58 usmrčených chodců, z toho 41 v noci; na silnicích II. třídy bylo usmrceno 23 chodců (z toho 18 v noční době), na sledovaných komunikacích ve velkých městech bylo usmrceno 26 chodců (z toho 13 v noční době), na místních komunikacích zahynulo 17 chodců, z toho 8 v noční době apod.

V roce 2009 připadá **z celkového počtu nehod 30,1% na místní komunikace**, na silnice I. třídy připadá 17,5%, na silnice II. třídy 15,3% apod. V porovnání s rokem 2008 ubylo nehod na všech druzích komunikací a nejvyšší relativní snížení registrujeme na účelových komunikacích (o 61%) a na silnicích I. třídy (o 54,4%).

39% z celkového počtu usmrčených osob připadá na nehody na silnicích I. třídy, téměř 24% na silnice II. třídy, 18% na silnice III. třídy atd. Z celkového počtu připadá na dálnici 2,7% nehod a 2,9% usmrčených osob. Na všech druzích komunikací, s výjimkou účelových (zvýšení o 3 osoby), byl počet usmrčených osob nižší, než v roce 2008. Největší relativní snížení bylo na místních komunikacích – pokles o 24,4%.

Druh komunikace

druh komunikace rok 2009	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených
<i>Dálnice</i>	2 008	-2 476	24	-5
<i>Silnice I.třídy</i>	13 120	-15 678	325	-43
<i>Silnice II.třídy</i>	11 449	-13 078	199	-61
<i>Silnice III.třídy</i>	9 884	-8 230	150	-24
<i>Komunikace sledovaná</i>	12 651	-16 536	62	-11
<i>Komunikace místní</i>	22 492	-24 569	59	-19
<i>Účelová komunikace</i>	3 211	-4 994	13	3

7. Územní členění nehod

Podíl jednotlivých krajů, podle členění Policie ČR, na nehodovosti v ČR a porovnání s rokem 2008 je v následující tabulce.

Nejvíce nehod policie šetřila na území hlavního města Prahy – 15 583 a nejméně pak na území Jihočeského kraje – 3 206 nehod. Počet nehod byl nižší na území všech krajů a největší absolutní snížení zaznamenáváme na území Jihomoravského kraje (o 19 110 nehod, tj. o 72,4%).

NEHODY V KRAJÍCH

K r a j rok 2009	Počet nehod	Rozdíl v %	Počet usmrčených	Rozdíl v %	Rozdíl usmrčených
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	15 583	-48,5%	40	5,3%	2

STŘEDOČESKÝ	11 183	-49,3%	124	-25,3%	-42
JIHOČESKÝ	3 206	-66,7%	74	-19,6%	-18
ZÁPADOČESKÝ	4 989	-63,4%	95	-4,0%	-4
SEVEROČESKÝ	12 399	-36,0%	97	-19,8%	-24
VÝCHODOČESKÝ	7 193	-49,3%	100	-10,7%	-12
JIHOMORAVSKÝ	7 283	-72,4%	158	-24,4%	-51
SEVEROMORAVSKÝ	12 979	-47,8%	144	-7,1%	-11

Počet usmrcených byl vyšší pouze na území hl.m. Prahy. Nejvíce usmrcených bylo při nehodách na území Jihomoravského, Severomoravského a Středočeského kraje (158, resp. 144, resp. 124 osob).

NEHODY V JEDNOTLIVÝCH OKRESECH

Nejvíce nehod bylo na území okresu Ostrava (3 039 nehod), následuje okres Olomouc (1 912 nehod), Liberec (1 751 nehod), Praha východ (1 706 nehod) atd.

Nejmenší počet nehod byl na území okresu Prachatice (228 nehod), Písek (236 nehod), Rokycany (251 nehod), Znojmo (253 nehod) atd. Pro porovnání není zohledněn počet nehod na území hl. m. Prahy vzhledem k atypickému (policejnímu) územnímu členění.

K poklesu **počtu nehod** došlo na území všech okresů a největší absolutní snížení bylo na území okresů:

Brno město	-5 178
České Budějovice	-2 351
Ostrava	-2 323
Plzeň město	-2 295 atd.

Největší relativní pokles počtu šetřených nehod zaznamenáváme na území okresu Brno město (o 82,6%), následuje okres Jihlava (snížení o 79,9%), Písek (o 76,2%), Plzeň město (o 75,2%), Vsetín (o 74,3%), Břeclav (o 72%) atd. Nejmenší relativní pokles byl na území okresu Jeseník (o 23,9%), v okrese Litoměřice (o 26,9%), v okrese Most (o 28,2%), v okrese Ústí nad Labem (o 30,1%) atd.

Nejméně usmrcených bylo při nehodách na území okresů:

Jeseník	2	osoby
Trutnov	3	osoby
Semily	3	osoby
Zlín	3	osoby
Rokycany	3	osoby atd.

Nejvíce usmrcených v roce 2009 bylo při nehodách na území okresů:

Frýdek-Místek	23	osob
Nový Jičín	21	osob
České Budějovice	20	osob
Brno venkov	20	osob
Olomouc	19	osob
Pardubice	19	osob
Hradec Králové	18	osob atd.

Největší absolutní **nárůst počtu usmrcených osob** (zvýšení zaznamenáváme na území 24 okresů a ve čtyřech okresech zůstal počet usmrcených na úrovni roku 2008), v porovnání s rokem 2008, zaznamenáváme na území okresů:

Ostrava	o	9	osob
Pardubice	o	9	osob
Klatovy	o	8	osob
Litoměřice	o	7	osob
Rychnov n. Kněžnou	o	7	osob
Tachov	o	5	osob
Český Krumlov	o	5	osob
Bruntál	o	5	osob
Hodonín	o	4	osoby atd.

K největšímu absolutnímu **poklesu počtu usmrcených osob** došlo na území okresů:

Louny	o	-13	osob
Ml.Boleslav	o	-13	osob
Brno město	o	-13	osob
Pelhřimov	o	-12	osob
Svitavy	o	-10	osob
Praha východ	o	-9	osob
Trutnov	o	-9	osob
Nový Jičín	o	-8	osob
Benešov	o	-8	osob
Karviná	o	-8	osob
České Budějovice	o	-7	osob
Žďár n. Sázavou	o	-7	osob
Liberec	o	-7	osob
Zlín	o	-7	osob atd.

Nejvíce nehod zaviněných účastníky silničního provozu **pod vlivem alkoholu** bylo v roce 2009 na území okresů:

Olomouc	160
Ostrava	140
Frýdek-Místek	137
Brno město	129
České Budějovice	128

Nejméně těchto nehod bylo na území okresů:

Rokycany	18
Jeseník	26
Most	30 atd.

Nejvíce **usmrcených osob** u nehod zaviněných účastníky silničního provozu **pod vlivem alkoholu** bylo v roce 2009 na území okresů:

Pardubice	7	osob
Opava	6	osob
Brno venkov	5	osob
Česká Lípa	5	osob
Louny	5	osob
Klatovy	5	osob
Frýdek-Místek	4	osoby atd.

Největší **absolutní nárůst počtu usmrcených** osob u nehod zaviněných pod **vlivem alkoholu** (v porovnání s rokem 2008) zaznamenáváme na území okresů (zvýšení registrujeme na území 38 okresů a na území 23 okresů byl počet usmrcených na úrovni roku 2008):

Pardubice	o	7	osob
Opava	o	6	osob
Brno venkov	o	5	osob
Klatovy	o	5	osob
Louny	o	5	osob
Česká Lípa	o	5	osob
Frýdek-Místek	o	4	osob
Náchod	o	3	osoby
Rakovník	o	3	osoby
Litoměřice	o	3	osoby
Karlovy Vary	o	3	osoby
Kroměříž	o	3	osoby
Příbram	o	3	osoby
Karviná	o	3	osoby
Hodonín	o	3	osoby

Největší **absolutní pokles počtu usmrcených** osob u nehod zaviněných pod **vlivem alkoholu** (v porovnání s rokem 2008) zaznamenáváme na území okresů:

Nový Jičín	o	-9	osob
Chrudim	o	-3	osoby
Teplice	o	-3	osoby
Prostějov	o	-2	osoby
Jeseník	o	-2	osoby
Brno město	o	-2	osoby
Domažlice	o	-2	osoby atd.

8. Souhrnné následky

Policie ČR v roce 2009 šetřila celkem 74 815 nehod, při kterých bylo 832 osob usmrceno , z toho bylo:

- 320** řidičů osobních automobilů
- 157** chodců
- 148** spolujezdců v osobních automobilech
- 76** řidičů motocyklů
- 72** cyklistů
- 28** řidičů nákladních automobilů
- 14** spolujezdců v nákladních automobilech
- 5** řidičů malých motocyklů
- 4** spolujezdci na motocyklech
- 3** řidiči mopedů

- 2 řidiči autobusů
- 1 cestující v autobuse
- 1 traktorista
- 1 řidič pojízdného pracovního stroje.

Nejvíce usmrcených osob bylo ve věkové kategorii 25 až 34 let (166 osob). Následuje kategorie 35 až 44 let (zahynulo 155 osob), dále kategorie nad 64 let (zahynulo 141 osob), v kategorii 45 až 54 let zahynulo 119 osob, v kategorii 55 až 64 zahynulo 97 osob, v kategorii 21 až 24 let zahynulo 88 osob, v kategorii 18 až 20 let zahynulo 40 osob atd. V porovnání s rokem 2008 zaznamenáváme více usmrcených prakticky jen v kategorii 35 až 44 let (o 14 osob), naproti tomu došlo k výraznému snížení v kategorii 25 až 34 let (o 58 osob) a v kategorii 18 až 20 let (o 38 osob) - viz též graf.

Souhrnně lze konstatovat, že osoby mladší 35 let představují více jak 38% z celkového počtu usmrcených při nehodách v roce 2009.

Z celkového počtu 832 osob usmrcených při nehodách v silničním provozu v roce 2009 bylo 14 dětí (o 3 děti méně, než v roce 2008). Z toho bylo:

- **5 dětí – chodců** (o 2 děti méně než v roce 2008);
- **1 dítě – cyklista** (s přilbou) (o jedno dítě méně)
- **8 dětí - spolujezdců v osobních automobilech** (o 1 dítě více, než v roce 2008).

V porovnání s rokem 2008 byl vyšší počet usmrcených v kategorii:

❖ spolujezdec v nákladním automobilu	o	10 osob
❖ řidič autobusu	o	2 osoby
❖ cestující v autobusu	o	1 osobu
❖ traktorista	o	1 osobu
❖ řidič mopedu	o	1 osobu.

Méně usmrcených bylo v kategorii:

❖ chodec	o	53 osob
❖ spolujezdec v osobním automobilu	o	33 osob
❖ řidič osobního automobilu	o	40 osob
❖ řidič motocyklu	o	25 osob
❖ řidič nákladního automobilu	o	10 osob
❖ cyklista	o	5 osob
❖ řidič malého motocyklu	o	3 osoby
❖ spolujezdec na motocyklu	o	3 osoby
❖ řidič pojízdného pracovního stroje	o	1 osobu
❖ vozka	o	1 osobu
❖ strojvedoucí vlaku	o	1 osobu atd.

V porovnání s rokem 2008 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících kategorií victimů nehod:

- *technická závada vozidla (defekt pneu, nesprávně uložený náklad)* (o 5 osob)
- *řidič autobusu* (o 4 osoby)
- *řidič nákladního automobilu s návěsem* (o 2 osoby)
- *řidič odcizeného vozidla* (o 2 osoby)
- *řidič mopedu* (o 1 osobu) apod.

Negativní trendy - v s rokem 2008 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících položek statistiky nehod:

- **u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu** (o 43 osob)
- u nehod, které se staly na náledí, ujetém sněhu (o 16 osob)
- u nehod, které skončily havárií (o 13 osob)
- u nehod v noční době (o 11 osob)
- u nehod, které se staly na vybraných křižovatkách velkých měst (o 4 osoby)
- u nehod, které se staly na nezpevněných komunikacích (o 3 osoby)
- u nehod, které se staly na účelových komunikacích (o 3 osoby)
- u nehod, končících srážkou s tramvají (o 1 osobu)
- u nehod, končících srážkou s domácím zvířetem (o 1 osobu) atd.

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly na suchém povrchu vozovky (o 145 osob)
- u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů (o 127 osob)
- u nehod, které se staly v obci (o 98 osob)
- u nehod v denní době, dobré podmínky (o 90 osob)
- u nehod, které skončily srážkou vozidel (o 75 osob)
- u nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy (o 64 osob)
- u nehod, které se staly mimo obec (o 62 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích II. třídy (o 61 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s chodcem (o 52 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 43 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s pevnou překážkou (o 41 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným předjížděním (o 38 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 36 osob)
- u nehod zaviněných nedáním přednosti v jízdě (o 33 osob)
- u nehod v noční době, dobré podmínky, v intravilánu (o 32 osob)
- u nehod, které se staly ve středu (o 29 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích III. třídy (o 24 osob)
- u nehod, které se staly v pondělí (o 24 osob)
- u nehod v noční době, dobré podmínky, v extravilánu (o 23 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy (o 23 osob)
- u nehod, které se staly ve čtvrtek (o 23 osob)
- u nehod, které se staly na mokřím povrchu vozovky (o 21 osob)
- u nehod, které se staly v úterý (o 20 osob) apod.

9. Závěr

Po neúspěšném roce 2007 nastalo významné zlepšení a podobně jako v roce 2008 i v roce 2009 registrujeme významný pokles počtu usmrcených osob, který je za posledních 20 let třetí největší (po roce 1998, kdy snížení představovalo 207 osob a po roce 2006 – snížení o 171 osob).

Za posledních 49 let bylo méně usmrcených jen čtyřikrát - v roce 1984 – 786 osob; v roce 1986 – 768 osob; v roce 1987 – 766 osob a v roce 1988 - 810 osob.

Pokles počtu usmrcených osob zaznamenáváme prakticky u všech kategorií účastníků nehod, s výjimkou spolujezdců v nákladních automobilech a řidičích autobusů, kde nastalo zvýšení o 10, resp. o 2 osoby. Velmi nepříznivý vývoj byl u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, kde počet usmrcených osob byl bezmála o 54% vyšší, než v roce 2008 a počet usmrcených při těchto nehodách je nejvyšší za posledních 6 let, ale podíl následků těchto nehod na celkovém počtu silničních obětí (tj. 14,9% v loňském roce) je nejvyšší za posledních 15 let. Nepříznivý vývoj počtu usmrcených osob registrujeme i u nehod na náledí (o 267%) a v noční době (o 24%).

Ke zvýšení počtu usmrcených o 10% došlo u věkové kategorie 35 až 44 let a téměř o ¼ bylo více usmrcených při haváriích.

Největší absolutní pokles počtu usmrcených byl **v kategorii chodec** – o 53 osob (tj. o 25,2%) a největší pokles byl u věkové kategorie nad 64 let (o 21%), přesto se chodci na celkovém počtu usmrcených podílejí téměř 19%!!!!!!), následují **řidiči osobních automobilů** - pokles o 40 osob (tj. o 11%) a pokles zaznamenáváme především ve věkové kategorii 35 až 44 let (cca o 20%) a dále v kategorii 18 až 20 let (cca o 49%). Významné snížení bylo i v kategorii spolujezdců v osobních automobilech – o 33 osob (tj. o 18,2%), především u věkové kategorie 18 až 20 let (snížení o 50%) a u kategorie 55 až 64 let (o 60%). Opomenout nelze ani kategorii jednotlivých motorových vozidel, kde zahynulo o 25 řidičů motocyklů méně (tj. o 24,8%), především díky snížení v kategorii 25 až 34 let (snížení cca o 1/3).

Příznivou bilanci zcela jistě ovlivnila i rozsáhlá, kontinuální medializace problematiky tragických následků nehod, podporovaná Policejním prezidiem.

Poznámka: Počty usmrcených a zraněných osob odpovídají stavu zjištěnému do 24 hodin po nehodě.
V Praze dne 14. ledna 2010

Zpracováno: **pplk.ing. Josef Tesařík** a **pplk. Petr Sobotka**, telefon: 974 834 384
Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR